

Finansijska analiza

Finansijska analiza

Faktori konkurentnosti:

- nova znanja
- tehnologije
- organizaciona rešenja
- menadžment tehnike
- marketing

Finansijski menadžment:

->Disciplina koja se bavi utvrđivanjem, obezbeđivanjem, plasiranjem i kontrolom finansija

Finansijski menadžer:

->Mora razumeti do detalja tokove novca preduzeća i mora obezbediti da se novac preduzeća koristi na najbolje načine u skladu sa ciljevima preduzeća.

Sve što je **do godinu dana** u finansijama se smatra **KRATKOROČNIM**, a nasuprot tome **sve preko godinu dana DUGOROČNIM**.

Pojmovi:

- **kamata**-cena korišćenja tuđih finansijskih sredstava
- **zajmodavac**-ne interesuje ga poslovanje, samo glavnica i kamata
- **investitor**-investira u neki posao i interesuje ga poslovanje(veće investicije veće pravo glasa)

Bilans stanja je finansijski izveštaj koji prikazuje strukturu sredstava i izvora sredstava na određeni dan.

BILANS STANJA	
SREDSTVA	IZVORI SREDSTAVA
OSNOVNA:	KAPITAL:
1. <i>Materijalna</i> (zgrade, oprema, postrojenja, alati, dugogodišnji zasadi, osnovno stado)	1. <i>Sopstveni</i> : rezerve
2. <i>Nematerijalna</i> (patenti, licenca, softver, ljudski kapital (iskustvo, veština, znanje), prava, know how, good will-ugled)	2. <i>Ortački</i> (ulažu 2-3 partnera)
3. <i>Dugoročni finansijski plasmani</i> (ulaganja našeg preduzeća u drugo preduzeće ili u fin. instituciju na vremenski period preko godinu dana)	3. <i>Društvo ograničenih odgovornosti</i> -DOO- 4. <i>Akcionarski</i>
	5. <i>Dugoročni krediti ili Dugoročna rezervisanja</i> (nije greška napisati u tuđim izvorima)
OBRTNA:	TUĐI IZVORI:
1. <i>Zalihe</i> : materijal + proizvodnja u toku + gotovi proizvodi	1. <i>Kratkoročni krediti</i>
2. <i>Kupci</i> (potraživanja)	2. <i>Dobavljači</i>
3. <i>Tekući račun</i> (kratkoročno kreditiranje, može se ići u minus)	3. SVE VRSTE OBAVEZA
4. <i>Blagajna</i> (definisana blag. maximumom)	4. <i>PVR</i> -pasivna vremenska razgraničenja
5. <i>Kratkoročni finansijski plasmani</i> : Kratkoročne hartije od vrednosti	
6. <i>AVR</i> -aktivna vremenska razgraničenja (osiguranje, pretplata na časopis)	
Σ	Σ

Uvek moraju biti izjednačene leva i desna strana tabele!!!

Pojmovi:

- **ček**-platni instrument koji omogućava bezgotovinsko plaćanje
- **menica**-instrument obezbeđenja plaćanja
- **likvidnost**-sposobnost preduzeća da izmiri kratkoročne obaveze

Finansijska stabilnost

KAPITAL + DUGOROČNI KREDITI → FINANSIRAJU OSNOVNA SREDSTVA

KRATKOROČNI IZVORI → KRATKOROČNA SREDSTVA (OBRTNA)

Kapital nije samo novac, ali novac jeste kapital tj. njegov element.

Bilans uspeha je finansijski izveštaj koji prikazuje odnos rashoda i prihoda za određeni vremenski period.

Rashodi i prihodi mogu biti:

1. *Redovni*
2. *Vanredni* (jedanput se dese i nikad više)

Utrošak: kvantitativni input Trošak: jedinična cena Rashod: sinonim za sve troškove

Troškovi mogu biti:

❖ *Fiksni:*

- amortizacija-prenošenje osnovnog sredstva, prenos njegove vrednosti na proizvod
- plate
- komunalije
- zakup
- administrativni trošak
- trošak marketinga

❖ *Varijabilni:* troškovi po jedinici, zavise od obima, ne može se uticati na njih

❖ *Direktni:* nužno vezani za našu delatnost

❖ *Indirektni:* mogu se menjati

Prihodi - Rashodi = Finansijski rezultat

Profit (Dobit) ako je pozitivan

Gubitak ako je negativan

Kada se finansira iz budžeta govori se o planu rashoda i prihoda (PNL).

Profit ≠ Profitabilnost

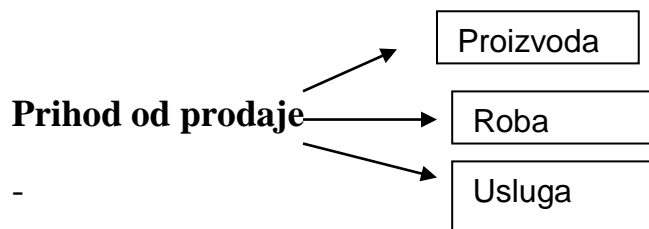
Profit - finansijski rezultat kada od prihoda oduzmemo rashode

Profitabilnost - pokazatelj koji stavlja u odnos profit i investirana sredstva; u proizvodnji je to rentabilnost

EFIKASNOST = BILANS USPEHA / BILANS STANJA

Saveti: Potraživanja (menična) - duguju mi to su obrtna sredstva; Obaveze (bilo kakve koje mi imamo prema nekom) uvek sa desne strane, sinonim za sve vrste obaveza; Može dati umesto termina zalihe, jedan od 3 elementa, ne moraju sva 3

BILANS USPEHA

-

Troškovi prodaje (popusti, rabati...)

Neto prihod od prodaje

-

Cena koštanja prodatih/realizovanih proizvoda

Marginalna dobit

-

Fiksni troškovi:

Troškovi amortizacije, uprave i administracije, marketinga, plata, zakupa, komunalija

Poslovna dobit (profit)

-

Finansijski troškovi (troškovi kamata, kursne razlike, preferencijalne dividende)

Dobit pre oporezivanja (poreska osnovica) DPO

- Porez(npr.porez=12%, radi se $0,12 * DPO$ i ta vrednost se oduzima od DPO)

Neto profit-iz njega se isplaćuje obična dividenda,13.plata,akumulirana dobit(dugoročna rezervisanja-->to ide u pasivu bilansa stanja)

IZVEŠTAJ O RASPOREĐENOJ NETO DOBITI

Neto profit

- Dividende: a) preferencijalne dividende
b) obične dividende
-

NERASPOREĐENA NETO DOBIT (Ono što ostaje za prenos u naredni period)

Kapitalna dobit---Bilans stanja

Rezerve---Bilans uspeha-sopstveni kapital

Pokazatelji likvidnosti

1) OPŠTI RACIO LIKVIDNOSTI

$$ORL = \frac{OBRTNA\ SREDSTVA(OBS)}{KRATKOROČNE\ OBAVEZE(KO)}$$

Idealan odnos je 2:1 i to je tzv. Zlatni standard,ako bi biloviše od 2 to ukazuje na problem pojačane likvidnosti, a manje od 2 znači da nismo sposobni u roku da izmirimo obaveze

KOMENTAR:Svaki dinar kratkoročnih obaveza pokriven je _____ dinara obrtnih sredstava.

2) BRZI/RIGOROZNI RACIO LIKVIDNOSTI

$$BRL = \frac{LIKVIDNA\ SREDSTVA}{KRATKOROČNE\ OBAVEZE(KO)} = \frac{OBRTNA\ SREDSTVA(OBS) - ZALIHE}{KRATKOROČNE\ OBAVEZE(KO)}$$

Idealan odnos je 1:1.

KOMENTAR: Svaki dinar kratkoročnih obaveza pokriven je sa _____ dinara likvidnih sredstava.

Likvidna sredstva-keš na računu, ček...

3)NETO OBRтна SREDSTVA

NOS=OBS-KO

Razlikujemo 3 slučaja:

1. **SLUČAJ(NOS=0)**Iz dugoročnih izvora je poželjno da se finansiraju osnovna, a iz kratkoročnih obrtna sredstva--to je **KONZERVATIVNA FINANSIJSKA POLITIKA**-ako je u ravnoteži
2. **SLUČAJ(NOS>0)**Ako se iz dugoročnih finansiraju i osnovna i obrtna sredstva--to je **HEDGEING FINANSIJSKA POLITIKA**
3. I poslednji slučaj je da je pokazatelj NOS-a **negativan** tj. **NOS<0** i tada postoji **AGRESIVNA FINANSIJSKA POLITIKA**,odnosno iz kratkoročnih se finansiraju obrtna i deo osnovnih sredstava

KOMENTAR za slučaj NOS=0:

Obrtna sredstva finansirana su sa 0 dinara iz dugoročnih izvora što znači da preduzeće primenjuje konzervativnu finansijsku politiku.

KOMENTAR za slučaj NOS>0:

Obrtna sredstva su finansirana sa _____ dinara iz dugoročnih izvora što znači da preduzeće primenjuje hedžing finansijsku politiku.

KOMENTAR za slučaj NOS<0:

Obrtna sredstva finansirana su sa _____ dinara iz kratkoročnih izvora što znači da preduzeće primenjuje agresivnu finansijsku politiku.

Pokazatelji aktivnosti

1. **Koeficijent obrta kupaca**--govori o tome koliko puta u posmatranom periodu naplatimo potraživanja od naših kupaca

$$KoK = \frac{NETO PRIHOD OD PRODAJE}{SALDO KUPACA}$$

KOMENTAR: U posmatranom periodu preduzeće _____ puta naplati potraživanja od kupaca.

$$Period\ naplate\ potraživanja = \frac{365}{KoK} [dana]$$

KOMENTAR: Svakog _____ dana preduzeće naplati svoja potraživanja od kupaca.

2. **Koeficijent obrta zaliha**--pokazuje koliko puta se u proseku godišnje obrnu i reprodukuju zalihe

$$Koz = \frac{CENE KOŠTANJA PRODAJE}{SALDO ZALIHA}$$

KOMENTAR: Preduzeće u posmatranom periodu izvrši _____ puta porudžbinu novih zaliha/poručenje zaliha.

$$Period\ poručivanja\ novih\ zaliha = \frac{360}{Koz}$$

Odnosi se na period od momenta nabavke do kada se prodaju zalihe gotovih proizvoda.

KOMENTAR: Svakog _____ dana preduzeće izvrši porudžbinu novih zaliha.

3. **Koeficijent obrta dobavljača**--pokazuje prosečnu brzinu obrta dobavljača,odnosno prosečan broj puta godišnje u kojima se isplaćuju obaveze prema dobavljačima

$$Kod = \frac{CENA KOŠTANJA REALIZOVANIH PROIZVODA \pm ZALIHE}{PROSEČAN SALDO DOBAVLJAČA}$$

KOMENTAR: Preduzeće u posmatranom periodu _____ puta izmiri obaveze prema dobavljačima.

$$Period\ izmirenja\ obaveza = \frac{365}{Kod}$$

KOMENTAR: Svakog ____ dana preduzeće izmiri obaveze prema dobavljačima.

Vreme koje u proseku protekne od trenutka nabavke od dobavljača do trenutka kada se isplate obaveze po ovom osnovu.

Pokazatelji rizika

1. **Faktor rizika poslovanja (FPL)/poslovni leveridž**-- govori o tome koliko je preduzeće opterećeno fiksnim troškovima

$$FPL = \frac{MD}{PD}$$

MD-marginalna dobit
PD-poslovna dobit

- ❖ Preduzeće koje ima visoke FT je ono kojem se ne savetuje da se zadužuje kroz kreditne linije

KOMENTAR: Porast obima prodaje za 10% značio bi u isto vreme i povećanje poslovnog dobitka za X%.

$$X\% = FPL * 10\%$$

2. **Faktor finansijskog leveridža**-- govori i daje informacije o tome koliko je preduzeće opterećeno kamatama

$$FFL = \frac{PD}{DPO}$$

DPO-dobit pre oporezivanja

KOMENTAR: Porast poslovnog dobitka za 10% značio bi u isto vreme i povećanje dobiti pre oporezivanja za Y%.

$$Y\% = FFL * 10\%$$